

با این خصوصیات وزیر امور خارجه شوید!

یک کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل یکی از دلایل ضعف در سیاست خارجی را عدم شناخت یا شناخت ناقص برخی مقامات کشور از دنیای خارج دانست.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، کورش احمدی در گفت‌وگویی در پاسخ به این سوال که با توجه به مشخص شدن نتایج انتخابات ریاست جمهوری و آغاز بررسی‌های رییس‌جمهور منتخب برای انتخاب و معرفی اعضای کابینه خود، فکر می‌کنید فردی که به عنوان وزیر خارجه انتخاب می‌شود باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد؟ گفت: در یک دموکراسی معمولاً فرد پیروز در یک انتخابات که در راس دولت قرار می‌گیرد، افرادی همفکر و همسو با سیاست‌های داخلی و خارجی خودش را به عنوان وزیر بر می‌گزیند. (البته در یک نظام سیاسی پارلمانی و شرایطی که به خاطر ترکیب پارلمان الزام به تشکیل یک دولت ائتلافی باشد، شرایط ممکن است قدری متفاوت باشد.) یعنی وزیر به عنوان یک سیاستمدار و از جمله وزیر خارجه، باید در خطوط اساسی همسو و همفکر با راس قدرت باشد و به سیاست‌هایی که باید اجرا کند، باور داشته باشد.

وی افزود: البته در این جا نیز از بین سیاستمداران حزب یا جناح برنده انتخابات نیز معمولاً کسی به عنوان وزیر خارجه انتخاب می‌شود که بیشتر بر سیاست خارجی متمرکز بوده است.

طبعاً در مورد کادر دیپلماتیک یک کشور چنین الزامی وجود ندارد و دیپلمات‌ها صرفاً ماموران اجرایی هستند که البته ضمن اظهار نظرات خود در داخل تشکیلات، باید صرفاً مجری سیاست‌های ابلاغی باشند. در مورد خاص ایران با توجه به شرایط خاص و اینکه مشکلات حاد سیاست خارجی مانع اصلی برای حل مشکلات اقتصادی در کشور است، یک وزیر خارجه باید ویژگی‌های دیگری نیز داشته باشد.

مهمتر از همه اینکه او باید شناخت عمیق و دقیقی از روابط بین‌الملل و سیاست و حکومت در دیگر کشورها، بویژه کشورهای هدف، داشته باشد و همزمان درک علمی و واقع‌بینانه‌ای از موقعیت کشور متبوعش در مناسبات منطقه‌ای و بین‌المللی داشته باشد.

در شرایط ما، یک تکنیسین روابط بین‌الملل که ضمن اشتغال به کارهای مدیریتی دیگر، مدرکی هم گرفته و تخصصش کار راه اندازی است و هدفش بیشتر حفظ خود و جناح خود در لابی‌نت هزار توی سیاست داخلی باشد، نمی‌تواند کاری در سیاست خارجی از پیش ببرد.

بدون ایجاد حداقلی از آرامش و تنش زدایی در سیاست خارجی، تخفیف مشکلات اقتصادی در داخل ممکن نخواهد بود.

این کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل در پاسخ به این سوال که شما از نظر کارشناسی به رییس‌جمهوری منتخب و فردی که به عنوان وزیر امور خارجه انتخاب می‌شود چه پیشنهادهایی دارید و فکر می‌کنید که باید بر روی چه حوزه‌هایی در عرصه دیپلماسی کشور تمرکز کنند؟

اظهار کرد: به باور من، امروزه سیاست خارجی مانع اصلی حل مشکلات اقتصادی است که دولت جدید آنرا در راس اولویت‌هایش قرار داده است. یعنی بدون ایجاد حداقلی از آرامش و تنش زدایی در سیاست خارجی تخفیف مشکلات اقتصادی در داخل ممکن نخواهد بود.

کما اینکه می‌بینیم نرخ پول ملی ما عملاً تابعی است از میزان تنش با آمریکا. یعنی با کاهش و افزایش تنش با آمریکا ارزش ارز و به تبع آن نرخ تورم در ایران کاهش یا افزایش می‌یابد. موانع اصلی دیگر مثل فساد نیز بی‌ارتباط با مشکل در سیاست خارجی نیستند، کما اینکه تحریم یکی از علل اصلی عدم شفافیت و رونق فساد است. بدون شک، تعیین تکلیف بگرام الویت اول سیاست خارجی ایران است.

مفهوم برخی شعارها مانند گسترش روابط با همسایگان و شرق برای من روشن نیست

احمدی با بیان این که گام مهم دیگر باید تلاش برای ایجاد توازن در سیاست خارجی باشد، تصریح کرد: سیاست خارجی یک طرفه مطلقاً راه به جایی نمی‌برد، کما اینکه تا کنون نبوده است. به عنوان مثلاً ترکیه که با همه جهان روابط گسترده‌ای دارد، به خوبی توانسته بهترین امتیازات را از همه طرف‌ها به دست آورد.

اما ما که تنها بر توسعه روابط با شرق متمرکز بوده ایم، نه در حوزه‌های استراتژیک بهره‌چندانی از شرق برده ایم و نه در حوزه اقتصادی توانسته ایم چندان از خام‌فروشی و خرید مصنوعات فراتر برویم.

مفهوم برخی شعارها مانند گسترش روابط با همسایگان و با شرق برای من روشن نیست. در این موارد، نه اختلاف نظری در داخل وجود دارد و نه مانعی. حداکثر تلاش هم تا کنون در این رابطه شده و باید بشود. اما مشکل این است که اقتصاد ما و اقتصادهای همسایگان و شرقی‌ها مکمل یکدیگر نیستند و آنها در حوزه سرمایه و تکنولوژی‌های روز حرف چندانی برای زدن ندارند.

چه کسی و یا کسانی را به عنوان گزینه جهت تصدی ریاست دستگاه دیپلماسی کشور پیشنهاد می‌کنید؟

وی در واکنش به این پرسش که شما چه فرد و یا افرادی را به عنوان گزینه‌های پیشنهادی به رییس‌جمهور منتخب برای سکنداری وزارت خارجه پیشنهاد می‌دهید؟ اظهار کرد: در شرایطی که فکر می‌کنم به خاطر پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری بهتر است یکی از نزدیکان فکری رئیس‌جمهور جدید عهده‌دار وزارت خارجه شود و با توجه به اینکه شناختی از نزدیکان ایشان ندارم، اسم خاصی در نظرم نیست. اما کسانی که اسمشان در شایعات مطرح است، بعید می‌دانم بتوانند از عهده این کار بر آیند.

احمدی تأکید کرد: بطور کلی، یکی از دلایل ضعف ما در سیاست خارجی، عدم شناخت یا شناخت ناقص مقامات ما از دنیای خارج است. زندگی نکردن در خارج و ندانستن یک زبان خارجی و عدم استفاده مستقیم از منابع خارجی برای اطلاع از شرایط بین‌المللی و متکی بودن به ترجمه‌های دست و پا شکسته و بعضاً تحریف‌شده و نداشتن مطالعات عمیق در باره حال و روز جهان از جمله علل ضعف ما در شناخت دنیای خارج است. کسی باید وزیر خارجه شود که این ضعف‌ها را نداشته باشد.